

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums par jautājumiem, kas saistīti ar to, kā Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex) sazinās ar iedzīvotājiem saistībā ar tās piekļuvi dokumentu portālam (Apvienotās lietas 1261/2020 un 1361/2020)

Lēmums

Lieta 1261/2020/PB - Uzsākta {0} 01/10/2020 - Atzinuma projekts par {0} 21/06/2022 -

Lēmums par {0} 15/12/2022 - Iesaistītā iestāde Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Konstatētas kļūdas pārvaldē) |

Lieta 1361/2020/PB - Uzsākta {0} 01/10/2020 - Atzinuma projekts par {0} 21/06/2022 -

Lēmums par {0} 15/12/2022 - Iesaistītā iestāde Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Konstatētas kļūdas pārvaldē) |

Lieta galvenokārt attiecās uz Frontex lēmumu vairs nepaziņot pa e-pastu personām, kuras pieprasa publisku piekļuvi dokumentiem. Frontex uzliek pieprasījuma iesniedzējiem pienākumu izmantot savu tiešsaistes piekļuves portālu. Tas rada problēmas pieprasītājiem, no kurām varētu viegli izvairīties, kā arī tiešsaistes pārredzamības platformām, ko pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir izveidojušas, lai palīdzētu īstenot ES mērķi strādāt pēc iespējas atklātāk.

Ombuds nevarēja atrast Frontex lēmuma pamatojumu. Viņa sniedza ieteikumu, ka Frontex būtu jāļauj pieteikumu iesniedzējiem sazināties ar to pa e-pastu, neizmantojot tās pašreizējo piekļuvi dokumentu portālam. Viņa arī lūdza Frontex informēt sevi par labāko praksi, ko Eiropas Komisija šajā sakarā ir apzinājusi savā jaunajā publiskās piekļuves portālā, un pēc iespējas ātrāk īstenot šo paraugpraksi.

Ombuds arī ierosināja, ka Frontex būtu jāatvēr resursi, kas vajadzīgi, lai apstrādātu lielo skaitu piekļuves pieprasījumu, kurus tā, visticamāk, regulāri saņems turpmāk. Viņa arī ierosināja Frontex izstrādāt detalizētu rokasgrāmatu par to, kā tā apstrādā publiskās piekļuves pieprasījumus, un publicēt šo rokasgrāmatu.

Frontex noraidīja Ombuda ieteikumu ļaut pieprasītājiem sazināties ar to pa e-pastu. Frontex arī

pēc būtības nereaģēja uz ierosinājumu informēt sevi un īstenot ar to saistīto Eiropas Komisijas paraugpraksi.

Ombuds izbeidz izmeklēšanu, konstatējot administratīvas kļūmes.

Attiecībā uz citiem ombuda ierosinājumiem Frontex paziņoja, ka tā nesen ir norīkojusi papildu nepilnu darba laiku, lai izskatītu pieprasījumus par publisku piekļuvi dokumentiem, un paziņoja, ka tā izstrādās rokasgrāmatu, kā ierosinājis ombuds. Agrāk izmeklēšanā Frontex īstenoja Ombuda priekšlikumus pārskatīt savu paziņojumu par autortiesībām un darīt pieejamus dokumentus tās publiskās piekļuves kontos divus gadus. Tā arī vienojās ieviest īpašu e-pasta adresi pārsūdzību iesniegšanai.

Sūdzību priekšvēsture

1. Frontex 2020. gada janvārī ieviesa jaunu sistēmu, lai izskatītu pieprasījumus par publisku piekļuvi dokumentiem [1]. Jaunajā sistēmā pieprasītājam jāpiesakās kontā/telpā, kas izveidota pieprasījumam.

2. Sūdzības iesniedzēji šajā lietā bija nobažījušies par vairākiem jaunās sistēmas aspektiem un ar to saistīto praksi. Viņi uzskatīja, ka Frontex jaunais portāls ievieš funkcijas, kas padara to par apgrūtināšu un sarežģītu procesu dokumentu pieprasīšanai no tās. Kopumā šīs iezīmes neatbilda ES tiesību aktu prasībām par publisku piekļuvi dokumentiem, lai nodrošinātu piekļuves tiesību *“vieglāko īstenošanu”* (1. panta b) punkts), *„veicināt labu administratīvo praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem”* (1. panta c) punkts) un nodrošinātu, ka pieprasījumi par piekļuvi dokumentiem *“tiek izskatīti nekavējoties”* (7. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts).

3. Galvenais jautājums bija Frontex lēmums likt pieprasītājiem izmantot tās jauno piekļuves portālu un vairs nesazināties ar viņiem pa e-pastu [2]. Lai gan tā neapgalvo, ka ES valsts pārvaldei parasti ir pienākums izmantot e-pastus visās administratīvajās procedūrās, kurās iesaistīti iedzīvotāji, tā uzskatīja, ka Frontex izvēle neatbilst šeit piemērojamiem standartiem. Viņi vērsa īpašu uzmanību uz šīs izvēles konkrētām sekām, proti, ka paziņojumus un dokumentus, ko Frontex nosūta pieprasītājiem, vairs nevar automātiski publicēt tiešsaistes portālos, ko Eiropas pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir radījušas, lai veicinātu ES pārvaldes atvērtību [3]. Tas ir tāpēc, ka to automātiskā publicēšana tehniski ir atkarīga no tā, vai saziņa notiek pa e-pastu. Sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka Frontex lēmums neatbilst Eiropas Ombuda konstatējumam lietā 104/2020/EWM:

“Pieprasījumu izpilde, izmantojot tiešsaistes portālus, ir efektīvs līdzeklis, lai izpildītu [pienākumu] [pēc iespējas pilnīgāk īstenot piekļuves tiesības un ņemt vērā sabiedrības intereses attiecībā uz pieprasīto dokumentu plašāku publiskošanu]. Ja [lūguma iesniedzējs] ir īpaši norādījis, ka tas ir viņu vēlamais līdzeklis, lai saņemtu atbildi uz viņa pieprasījumu un

jebkurus dokumentus, kuriem ir piešķirta publiska piekļuve, iestādēm šis pieprasījums būtu jāizpilda, ja vien nav ļoti pamatota iemesla (kas būtu jāpaskaidro), lai tās to nedarītu. Tas ir labas pārvaldības jautājums, kā arī līdzeklis, lai izpildītu juridisko pienākumu nodrošināt pēc iespējas plašāku publisku piekļuvi." (11. pants [4] . [5])

4. Sūdzības iesniedzēji arī atsaucās uz to, ka atteikums sazināties ar pieprasītājiem pa e-pastu ir neparasts. ES administrācija un jo īpaši ES tiesību aktu par publisku piekļuvi dokumentiem adresāti (Parlaments, Padome un Komisija) sazinās ar pieprasītājiem pa e-pastu.

5. Turklāt sūdzības iesniedzējs norādīja uz šādiem jautājumiem:

1) Frontex atklājot dokumentus, tā sistemātiski atsaucās uz "autortiesībām" un paziņoja, ka tā aizliedz pieprasītājam bez tās atļaujas darīt dokumentus pieejamus trešām personām [6] .

2) Frontex bloķēja piekļuvi kontam, kas izveidots pieprasījumiem, 15 dienas pēc tam, kad tā bija nosūtījusi savu sākotnējo atbildi.

6. Sūdzības iesniedzēji puda bažas par to, vai Frontex ir apzināti ieviesusi praksi, kas apdraud pamattiesību uz publisku piekļuvi dokumentiem īstenošanu.

Kā Frontex sazinās ar pilsoņiem saistībā ar piekļuvi dokumentu portālam

Ombuda priekšlikums risinājumam

7. Savā 2021. gada maija risinājuma priekšlikumā ombude attiecībā uz galveno jautājumu, t. i., Frontex lēmumu vairs nepaziņot pa e-pastu (izcēlums pievienots):

"Šķiet, ka [Frontex] jaunais publiskās piekļuves portāls neparedz iespēju saņemt Frontex atbildi un dokumentus tieši pa e-pastu. Tas ne tikai rada jaunu šķērslī privātpersonām, bet arī samazina netraucētu tehnisko saziņu ar dažām tiešsaistes pārredzamības platformām, kas darbojas Eiropā."

"Frontex, saņemot pieprasījumus par publisku piekļuvi dokumentiem, izmantojot pilsoniskās sabiedrības platformas, vai ja citādi tā ir [pieprasījuma iesniedzēja] skaidri izteikta vēlēšanās, būtu jānosūta atbildes pa e-pastu, nevis caur savu publiskās piekļuves portālu. Tas nozīmē, ka faktiskā atbilde uz pieprasījumu par piekļuvi dokumentiem vai atkārtotu pieprasījumu — un ne tikai paziņojums par piekļuvi Frontex publiskās piekļuves portālam — būtu jānosūta [pieprasījuma iesniedzējam] pa e-pastu, ja vien nav ļoti pamatota iemesla (kas būtu jāpaskaidro), lai Frontex to nedarītu."

8. Papildus tam ombuds ierosināja, ka Frontex vairs nevajadzētu izmantot paziņojumu par autortiesībām, ko tā izmantoja, un nodrošināt, ka dokumenti tās publiskās piekļuves kontos ir

pieejami vismaz divus gadus. Turklāt ombuds norādīja uz šādu uzlabojumu iespēju: Frontex savās atbildēs varētu norādīt īpašu e-pasta adresi, ar kuras palīdzību pieprasītāji var iesniegt pārsūdzības pret neizpaušanu ("apstiprinošs pieteikums").

9. Frontex īstenoja Ombuda priekšlikumus pārskatīt savu paziņojumu par autortiesībām [7] un darīt pieejamus dokumentus savos publiskas piekļuves kontos divus gadus. Tā arī vienojās ieviest īpašu e-pasta adresi pārsūdzību iesniegšanai.

10. Tomēr Frontex turpina nesazināties pēc būtības ar pieprasītājiem pa e-pastu. Tā izmanto e-pastus tikai kā līdzekli, lai pievērstu pieprasītāju uzmanību jaunam saturam piekļuves portālā, kurā tiem pēc tam ir jāpiesakās.

11. Kopumā Frontex ierosināja, ka tai būtu problēmas ar publiskās piekļuves pieprasījumu pārvaldību (apstrāde, termiņi...), ja tai būtu jānosūta atbildes un jāizpauž dokumenti pa e-pastu.

12. Atbildot uz Ombuda konstatējumu, ka citas ES iestādes, šķiet, darbojas atšķirīgi, tā jauno sistēmu raksturoja kā "*ekskluzīvu risinājumu*", kas palīdz "*nodrošināt administratīvo taisnīgumu gan [pieprasītājiem], gan Frontex*".

Ombuda ieteikums

13. Ombude atzinīgi novērtēja to, ka Frontex ir īstenojusi iepriekš 8. un 9. punktā minētos priekšlikumus [8].

14. Ombude puda nožēlu par to, ka Frontex neīstenoja savu priekšlikumu par to, ka Frontex, saņemot tiešu vai netiešu lūgumu, būtu būtiski un tieši jāsazinās ar pieprasītājiem pa e-pastu, t. i., sūtīt pieprasītājiem savus satura ziņojumus un dokumentus pa e-pastu.

15. Ombuds neieguva pārliecinošus paskaidrojumus par šo izvēli. Gluži pretēji, ombuds bija visvairāk nobažījies par Frontex atbildes neskaidrību.

16. Ombuds apzinās, ka Frontex saņem daudzus pieprasījumus par piekļuvi dokumentiem un ka daži pieprasījumi attiecas uz daudziem dokumentiem.

17. Tomēr liela interese par Frontex darbu ir raksturīga tās pamatdarbību būtībai. Frontex ir tieši iesaistīta ļoti sensitīvās darbībās, kas ietekmē to cilvēku pamattiesības, kuri bieži ir nestabilā situācijā. Sagaidāms, ka Frontex saņems daudzus pieprasījumus par publisku piekļuvi tās dokumentiem. Frontex ir jāatvēl šim uzdevumam nepieciešamie resursi.

18. ES tiesību akti par publisku piekļuvi dokumentiem ir instruments ar demokrātiskiem mērķiem, kas ieviests ar pārliecību, ka atklātība palīdz valsts pārvaldei "*lielāk leģitimizēt un ir efektīvāka un atbildīgāka pilsoņu priekšā demokrātiskā sistēmā*" [9]. Tas uzliek ES administrācijai pienākumu nodrošināt pēc iespējas plašāku publisku piekļuvi saviem dokumentiem un to darīt saskaņā ar labas pārvaldības principiem, piemēram, nodrošinot pēc

iespējas vairāk uz pakalpojumiem orientētu vidi.

19. Kad ES iestādes veic pasākumus, lai īstenotu savus pienākumus saskaņā ar ES tiesību aktiem par publisku piekļuvi, svarīgs sākumpunkts ir paraugprakse, kas jau tiek īstenota visā ES pārvaldē [10] .

20. Sūdzības iesniedzēji šajā lietā ir pareizi norādījuši, ka lēmums vairs nesazināties ar pieprasītājiem pa e-pastu neatspoguļo ES administrācijas vispārējo vai paraugpraksi.

21. Gadu gaitā ES iestādes ir veikušas gan administratīvus, gan tehniskus pasākumus, lai nodrošinātu pēc iespējas raitāku saziņu ar iepriekš minētajām tiešsaistes platformām. Jo īpaši trīs galvenās iestādes ievēro skaidru politiku, kas ļauj šīm platformām pienācīgi darboties. Tās ir piekritušas, ka, to darot, ikviens sabiedrības loceklis var sekot piekļuves pieprasījumu apstrādei tiešsaistē.

22. E-pasti joprojām ir viens no svarīgākajiem elektroniskās saziņas rīkiem. Frontex ir pieņēmusi ļoti svarīgu lēmumu, nolemjot vairs nesazināties ar pieprasītājiem pa e-pastu. Tā to darīja, apzinoties negatīvās sekas, ko tas radītu iedzīvotājiem, kuri izmanto iepriekš minētās platformas.

23. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ombuds secināja, ka Frontex administratīva kļūme nepiedāvā indivīdiem iespēju sazināties ar to pa e-pastu saistībā ar viņu pieprasījumiem par publisku piekļuvi dokumentiem. Tāpēc ombuds sniedza šādu ieteikumu:

Frontex būtu jānodrošina netraucēta tehniskā saziņa ar [pieprasītājiem] par publisku piekļuvi dokumentiem, ļaujot tiem pilnībā sazināties ar to pa e-pastu un neizmantojot savu pašreizējo piekļuvi dokumentu portālam.

Izskatot šo ieteikumu, Frontex būtu jāinformē par paraugpraksi, ko Eiropas Komisija ir apzinājusi savā pašreizējā projektā par publiskas piekļuves portāla ieviešanu [11] , un pēc iespējas ātrāk jāīsteno šāda paraugprakse.

Turklāt Ombuds ierosināja šādus uzlabojumus:

Frontex būtu jāatvēr resursi, kas vajadzīgi, lai apstrādātu prognozējami lielu skaitu piekļuves pieprasījumu, kurus tā, visticamāk, regulāri saņems turpmāk.

Frontex būtu jāizstrādā detalizēta rokasgrāmata par to, kā tā apstrādā publiskās piekļuves pieprasījumus, un jāpublicē minētā rokasgrāmata.

Frontex atzinums par ombuda ieteikumu

24. Atzinumā par šo lietu [12] Frontex noraidīja ombuda ieteikumu ļaut pieprasītājiem sazināties ar to pa e-pastu. Turklāt Frontex neuzņēmas saistības vai nesniedza būtiskus

komentārus par ieteikumu sekot nesenajam Eiropas Komisijas piemēram, lai dotu pilsoņiem iespēju izvēlēties iesniegt savus pieprasījumus pa e-pastu, kā arī izmantojot kontu tās jaunajā tiešsaistes portālā.

25. Frontex izteica vairākus novērojumus.

26. Tā norādīja, ka e-pasta vēstules vairs nav “*galvenais kopīgais saziņas līdzeklis*”.

27. Tā atkārtoja savu viedokli, ka tai nevar būt pienākums veikt pasākumus, lai tās atbildes varētu automātiski augšupielādēt ārējās platformās, piemēram, šajā izmeklēšanā minētajās izveidotajās platformās.

28. Tā ierosināja, ka tās pašreizējais piekļuves pieprasījumu apstrādes veids jo īpaši palīdz nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret pieprasītājiem.

29. Tā atkārtoti uzsvēra, ka, ja tā sazināsies ar pieprasītājiem pa e-pastu, tā saskarsies ar nopietnām administratīvām grūtībām attiecībā uz pieteikumiem par piekļuvi dokumentiem.

30. Tā norādīja, ka ar to tiktu atcelta prasība izmantot maksimumu pieprasītājiem, lai pierakstītos esošajā kontā par viņu publiskās piekļuves pieprasījumu. Tas, iespējams, ļautu automātiski pārsūtīt savas atbildes uz tiešsaistes platformām. Tomēr tā saglabās maksimuma prasību šādu kontu sākotnējai izveidei. Tomēr tas būs cilvēkiem ar invaliditāti draudzīgs.

31. Tā sadarbosies ar citām ES iestādēm, lai pastāvīgi uzlabotu pieprasījumu par publisku piekļuvi dokumentiem izskatīšanu. (Tā neminēja, kā.)

32. Attiecībā uz resursu piešķiršanu, lai izskatītu pieprasījumus par publisku piekļuvi dokumentiem, tā nesen savam Pārredzamības birojam piešķīra papildu puslaika amata vietu.

33. Visbeidzot, tā izstrādās rokasgrāmatu par to, kā tiek izskatīti pieprasījumi par publisku piekļuvi dokumentiem, un publicēs to savā tīmekļa vietnē.

Ombuda novērtējums pēc ieteikuma

34. Ombude pauž nožēlu par to, ka Frontex ir nolēmusi noraidīt viņas ieteikumu. Frontex atzinumā par ieteikumu nav izvirzījusi jaunus argumentus. Tāpēc ombuds slēdz šo izmeklēšanu, konstatējot administratīvas kļūmes.

35. Ir vairāki iemesli, kāpēc Frontex lēmums noraidīt ieteikumu ir nožēlojams un satraucošs.

36. Pirmkārt, ombuds nesaskata, ka ir pietiekami ņemti vērā konkrētie mērķi un pienākumi šajā lietā. Atšķirībā no citām administratīvām procedūrām, kas pēc savas būtības ir samērā garas un ietver personas, kas darbojas profesionālā statusā, pamattiesības piekļūt dokumentiem ir tās, kuras ir iespējami vieglāk izmantojamas un, ja tas ir pieprasītāja priekšroka, pēc iespējas

pārredzamākā veidā. Saistītajos administratīvajos un tehniskajos aspektos ir jāievēro labas pārvaldības principi un prasības, kas noteiktas ES tiesību aktos par publisku piekļuvi, lai nodrošinātu piekļuves tiesību “*vieglāko īstenošanu*” (1. panta b) apakšpunkts), „*veicināt labu administratīvo praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem*” (1. panta c) punkts) un lai nodrošinātu, ka pieprasījumi par piekļuvi dokumentiem “ *tiek izskatīti nekavējoties*” (7. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts).

37. Ombuds secināja, ka Frontex lēmums vairs nepaziņot pa e-pastu personām, kuras izmanto šīs pamattiesības, neatbilst šiem principiem un prasībām.

38. Frontex pastāvīgais atteikums ļaut personām, ja tās to pieprasa, sazināties ar to pa e-pastu, lai pieprasītu piekļuvi dokumentiem, nav pamatots ar ticamiem administratīviem un tehniskiem argumentiem. Piemēram, vajadzētu būt pilnībā iespējamam efektīvi apstrādāt piekļuves pieprasījumus, vienlaikus piekrītot apmainīties ar visu korespondenci un dokumentiem pa e-pastu. Ombuds to izskaidroja jau [13]. Frontex atbildēja tikai vispārīgi.

39. Frontex joprojām neatzīst, ka tās tiešsaistes portāla izmantošanai ir raksturīgas nevajadzīgi sarežģītas tehniskas iezīmes. Kā norādīts Ombuda ieteikuma pielikumā, pieteikšanās prasības Frontex portāla lietotājiem šķiet pārmērīgas. Frontex savā atzinumā norādīja, ka tagad tā atceļ “kapčās” prasību attiecībā uz “ *esošo* ” piekļuvi dokumentiem, bet šķiet, ka tā plāno arī turpmāk iekļaut maksimuma prasību “ *pirmo reizi galvenajā lapā [pieprasītāji]*”. Lai gan tas *var* nodrošināt labāku tehnisko saziņu ar dažām tiešsaistes platformām [14], prasības (sākotnējais captcha, marķieris, e-pasts un lietas ID) joprojām ir nevajadzīgi sarežģītas. Galu galā lietotāji parasti pieslēdzas ar lietotājevārdu un paroli, lai piekļūtu publiskām tīmekļa vietnēm, kurās ir daudz sensitīvāka informācija nekā, loģiski, Frontex portālā par publisku piekļuvi dokumentiem [15].

40. Frontex viedoklis liecina, ka Frontex nepiešķir lielu nozīmi citu iestāžu paraugpraksi, lai gan šādi kopīgi paraugprakses centieni ir paredzēti ES tiesību aktos par publisku piekļuvi [16]. Frontex neatbildēja uz ombuda ierosinājumu informēt sevi un īstenot ar to saistīto Eiropas Komisijas paraugpraksi. Tā tikai atbildēja, ka turpinās sadarboties ar citām ES iestādēm (ko tas nozīmē praksē nav skaidrs). Jaunajā dokumentu portālā Komisija ļauj pilsoņiem sazināties ar to pa e-pastu, lai pieprasītu piekļuvi dokumentiem [17]. Būtu bijis lietderīgi, ja Frontex izskatītu šo izvēli un izskatītu to savā atzinumā.

41. Frontex viedoklis, līdzīgi kā iepriekšējās atbildēs, nerada iespaidu, ka Frontex patiešām ir internalizējusi ES atzīt pilsoniskās sabiedrības nozīmi Savienības demokrātiskajā kultūrā un pārvaldībā [18]. Šķiet, ka tā neuzskata par svarīgu faktu, ka tā portāla darbībai bija smagas negatīvas sekas attiecībā uz labi izveidotu tiešsaistes platformu darbību, ko izveidojusi pilsoniskā sabiedrība — platformas, kuras Frontex bija iepazīsies pirms portāla izveides. Tas atšķiras, piemēram, no Eiropas Komisijas pieejas, kas daudzus gadus ir akceptējusi un labi iesaistījusies šādās platformās.

42. Ņemot vērā ombuda pieredzi, iedzīvotāji ir gatavi saprast, ka ES iestādēm un struktūrām dažkārt ir vilcināšanās par noteikta dokumenta izpaušanu. Regulārs dialogs starp iedzīvotājiem

un valsts iestādēm šajā sakarā ir normāls un, visticamāk, turpināsies. Tomēr papildus atsevišķu piekļuves pieprasījumu pareizai un patiesai izskatīšanai ir laba pārvaldība, lai nodrošinātu, ka sabiedrībai kopumā nav pamata radīt iespaidu — vai tas būtu pareizi vai nepareizi —, ka tiek veikti aktīvi pasākumi, lai strādātu pret ES tiesību aktu par publisku piekļuvi mērķiem, lai nodrošinātu “*vieglāko iespējamo*” tiesību uz piekļuvi dokumentiem īstenošanu un “*veicinātu labu administratīvo praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem*” [19] Ombuds pauž nožēlu, ka, ņemot vērā šo izmeklēšanu, viņa nevar atspēkot šādu iespaidu kā nepamatotu saistībā ar Frontex piekļuvi dokumentu portālam.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Frontex lēmums nepiedāvāt privātpersonām iespēju sazināties ar to pa e-pastu saistībā ar viņu pieprasījumiem par publisku piekļuvi dokumentiem ir administratīva kļūme.

Sūdzības iesniedzēji un Frontex tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly Eiropas ombuds

Strasbūrā, 2022. gada 15. decembrī

[1] Uz Frontex attiecas Regula (EK) Nr. 1049/2001 par piekļuvi dokumentiem, izskatot pieprasījumus par piekļuvi tās rīcībā esošajiem dokumentiem, saskaņā ar Frontex regulas 114. panta 1. punktu, ko īsteno ar Frontex valdes 2016. [gada 21. septembra Lēmumu Nr. 25/2016 \[Saite\]](#). [\[Saite\]](#)**(Regula (EK) Nr. 1049/2001** : Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32001R1049> [\[Saite\]](#); **Frontex regula** :

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R1896> [\[Saite\]](#); **Frontex valdes lēmums** : https://prd.frontex.europa.eu/wp-content/uploads/mb_decision_25_2016_on_adopting_practical_arrangements_reg [\[Saite\]](#)).

[2] Frontex izmanto e-pasta saziņu tikai, lai informētu pieprasītājus ikreiz, kad piekļuves kontā ir jauns saturs. Kad tas notiek, pieprasītājs saņem saiti uz piekļuves kontu ar hipersaiti, un pēc

tam ir jāveic apgrūtinātais process, lai piekļūtu attiecīgajam saturam.

[3] asktheeu.org: <https://www.asktheeu.org/en> [Saite], izveidots 2011. gadā. Piemēru par to, kā tas darbojas, skatiet:

https://www.asktheeu.org/en/request/letters_to_commission_and_council#outgoing-21623 [Saite]

Tās pamatā ir sistēma, ko tagad izmanto 25 jurisdikcijās visā pasaulē:

<http://alaveteli.org/deployments/> [Saite]

Fragdenstaat, <https://fragdenstaat.de> [Saite], arī izveidots 2011. gadā. Piemēru par to, kā tas darbojas, skatiet:

<https://fragdenstaat.de/anfrage/klimawandel-5/> [Saite]

[4] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/124793> [Saite]

[5] Lai uzzinātu, kā Frontex prakse rada ziņojumu, kurā pieprasītājam tiek lūgts pieteikties piekļuves kontā, nevis sniegt dokumentu kā tādu ("šajā saitē ir pieejama jauna informācija par jūsu [pieprasījums]"), skatiet:

https://www.asktheeu.org/en/request/correspondence_between_frontex_r#incoming-36989 [Saite]

Lai redzētu, kā pārredzamības vietnes darbiniekiem bija manuāli jāaugšupielādē dokumenti, kurus Frontex darīja pieejamus tikai piekļuves kontā, sk.:

<https://fragdenstaat.de/anfrage/frontex-social-media-guidelines/#nachricht-574618> [Saite]

[6] Attiecībā uz autortiesībām Frontex [iekšējais lēmums](#) [Saite] par publisku piekļuvi dokumentiem paredz tikai to, ka "šis lēmums neskar spēkā esošos autortiesību noteikumus, kas var ierobežot trešās personas tiesības reproducēt vai izmantot atklātos dokumentus" (16. pants). Atbildēs iedzīvotājiem, kas pieprasa publisku piekļuvi, tā sistemātiski iekļāva šo vēstījumu: "Atgādinām, ka dokumenta(-u) autortiesības ir Frontex un ir aizliegts darīt šo(-as) darbu(-us) pieejamu(-as) trešām personām šādā vai citā veidā bez Frontex iepriekšējas atļaujas."

[7] Paziņojums par autortiesībām, kuru ombuds ir pieņēmis, tagad ir šāds: "Atkarībā no trešo personu intelektuālā īpašuma tiesībām dokumentu(-us) var izmantot atkārtoti, ja ir norādīts avots un ka dokumenta(-u) sākotnējā nozīme vai ziņa nav izkropļota. Frontex neuzņemas atbildību par sekām, kas izriet no šā(-o) dokumenta(-u) atkalizmantošanas."

[8] Tas netika minēts Frontex atbildē uz risinājuma priekšlikumu, bet tas notika pēc tam, kad notika viedokļu apmaiņa ar ombuda izmeklēšanas grupu.

[9] 2. apsvērums.

[10] Regulas 15. pants:

“Administratīvā prakse iestādēs

1. Iestādes izstrādā labu administratīvo praksi, lai atvieglotu šajā regulā garantēto piekļuves tiesību īstenošanu.

2. Iestādes izveido starpiestāžu komiteju, lai izskatītu labāko praksi, risinātu iespējamus konfliktus un apspriestu turpmākos notikumus saistībā ar publisku piekļuvi dokumentiem.”

[11] Komisijas portāls tika izveidots pēc tam, kad ombude bija sniegusi ieteikumu Frontex:
<https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/home>

[12] Frontex atzinums ir publicēts ombuda tīmekļa vietnē:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/164109> [Saite]

[13] Sal. ar Ombuda ieteikuma
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/157393> pielikuma 2. punktu . [Saite]

[14] Sūdzības iesniedzējs FragDenStaat (1261/2020/PB) informēja ombudu, ka bez captcha, iespējams, būtu iespējams pārkonfigurēt to programmatūru, lai nodrošinātu automatizētu saziņu.

[15] Frontex portālā nav atspoguļoti ombuda iepriekš izdotie konstatējumi vai pamatnostādnes, turklāt šķiet, ka pirms tam nav notikušas diskusijas ar pieredzējušiem lietotājiem.

[16] Regulas 1049/2001 15. pants (sk. iepriekš 10. zemsvītras piezīmi).

[17]
https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/guidance#how_can_i_submit_request
[Saite]

[18] “ Iestādes uztur atklātu, pārredzamu un regulāru dialogu ar pārstāvības apvienībām un pilsonisko sabiedrību .” (Līguma par Eiropas Savienību 11. panta 2. punkts) un “ Pilsoniskā sabiedrība ir būtiska Eiropas pamattiesību struktūras sastāvdaļa. (...) tā veicina veselīgu tiesiskuma kultūru”, EUROPE’ S CIVIL SOCIETY: Joprojām NORĀDA UZSVEROT 2022. gadu, ES Pamattiesību aģentūra:
https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-protecting-civic-space_en.pdf
[Saite]

[19] „ 1. pants

Nolūks

Šīs regulas mērķis ir:

a) noteikt principus, nosacījumus un ierobežojumus, pamatojoties uz sabiedrības vai privātām interesēm, kas reglamentē tiesības piekļūt EK līguma 255. pantā paredzētajiem Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas (turpmāk tekstā — “iestādes”) dokumentiem tā, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku piekļuvi dokumentiem,

(b) izstrādāt noteikumus, kas nodrošina pēc iespējas vienkāršāku šo tiesību izmantošanu, un

C) veicināt labu administratīvo praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem.